

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการเจ้าหน้าที่ กลุ่มสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง โทร./โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๔๕๑๓
ที่ กษ ๐๘๐๒/ ว ๒๗๑ วันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก

เรียน ลนก./ผอ.กอง/สถาบัน/สำนัก/ศทส./สวพ. ๑ – ๘/สชช./กตน./กพร./สนก./กปร./กกย./กม. และ ศบก.

สวพ.๓ ส่งคำขอเข้ารับการประเมินบุคคลเพื่อขอประเมินผลงานให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นของนายนิมิต วงศ์สุวรรณ ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการ (ตล.๑๖๔๒) กลุ่มวิจัยและพัฒนาศวพ.กพสินธุ์ สวพ.๓ ขอเข้ารับการประเมินบุคคลเพื่อประเมินผลงานให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่และส่วนราชการเดิม ชื่ogrmaฯ ได้เห็นชอบการประเมินบุคคลแล้ว เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๖

ขอประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก ชื่อผลงาน พร้อมเค้าโครงผลงาน และสัดส่วนของผลงานโดยสามารถดูเค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ) และสัดส่วนของผลงานได้จาก Website ของ กกจ. และหากประสงค์จะทักท้วงโปรดแจ้งที่ กกจ. ภายในเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายปรัชญา วงศ์)
ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

แบบเสนอเค้าโครงผลงานและข้อเสนอแนวคิดที่เสนอเพื่อขอรับการประเมิน

๑. ผลงาน จำนวนไม่เกิน ๓ เรื่อง (โดยเรียงลำดับความตีเด่นหรือความสำคัญ)

ผลงานลำดับที่ ๑

เรื่อง ยกระดับผลผลิตโดยการจัดการส่วนที่เหมาะสมมาระดับชุมชนตามศักยภาพพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์

ทะเบียนวิจัยเลขที่ ๐๑-๑๙๓-๖๒-๐๑-๐๓-๐๐-๐๔-๖๒

ระยะเวลาดำเนินการ (เดือน ปี พ.ศ. ที่ดำเนินการ) ตุลาคม ๒๕๖๑ - กันยายน ๒๕๖๔

สัดส่วนของผลงาน

รายชื่อ/ตำแหน่ง/สังกัดผู้ขอประเมิน/ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)	สัดส่วนของผลงาน (ร้อยละ)	รับผิดชอบในฐานะ
๑. นายนิมิตร วงศ์สุวรรณ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ กลุ่มวิจัยและพัฒนา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น	๘๐	หัวหน้าการทดลอง
๒. นางสุพัตรา ชาววงศ์ นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ กลุ่มวิจัยและพัฒนา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น	๑๐	ผู้ร่วมการทดลอง

เค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ)

เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในจังหวัดกาฬสินธุ์มีการขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันเพิ่มมากขึ้น ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่จัดเป็นพื้นที่ไม่เหมาะสมต่อการปลูกปาล์มน้ำมัน อีกทั้งเกษตรกรยังขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดการสวนปาล์มน้ำมัน ทำให้เกษตรกรมีผลผลิตปาล์มน้ำมันอยู่ในระดับต่ำเฉลี่ย ๑,๒๖๒ กิโลกรัมต่อไร่ ส่งผลให้มีรายได้และผลตอบแทนต่ำไม่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจ จึงทำการวิจัยเพื่อหาวิธียกระดับผลผลิตปาล์มน้ำมันให้สูงขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรเรียนรู้จนสามารถนำไปพัฒนาและยกระดับผลผลิตของตนเองได้ โดยการนำเทคโนโลยีไปทดสอบในแปลงเกษตรกรในชุมชนที่มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันมากที่สุด ของจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้แก่ อำเภอสามเตา อำเภอคำม่วง และอำเภอหวยผึ้ง จำนวน ๓๐ แปลง วิธีการคือ วิเคราะห์พื้นที่ วิเคราะห์การผลิต แล้วนำเทคโนโลยีไปทดสอบเพื่อแก้ปัญหาตามศักยภาพของแต่ละแปลง ดำเนินการในปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ ซึ่งผลการวิเคราะห์พื้นที่และการผลิตพบว่า ดินปลูกมีอินทรีย์ลดลงและธาตุอาหารอยู่ในระดับเหมาะสมต่ำ และธาตุอาหารในใบต่ำกว่าค่าเหมาะสม (ระดับปานกลาง) การกระจายตัวของฟัน ๗ เดือน ต่ำกว่าเกณฑ์เหมาะสมคือไม่น้อยกว่า ๘ เดือน หรือมีค่าการขาดน้ำ ๕ เดือน คือ เดือนมกราคม - มีนาคม และ พฤษภาคม - ธันวาคม จึงทดสอบการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ไป และการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ในร่วมกับการให้น้ำเสริมในช่วงแล้ง ดูแลรักษาตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร เปรียบเทียบกับวิธีเกษตรกร ผลการทดสอบพบว่า ในปีที่ ๑ ๒ และ ๓ ของการทดสอบ การให้น้ำเสริมในช่วงฤดูแล้งพบว่า จำนวน ๑๓ แปลง วิธีทดสอบในปีที่ ๑ ๒ และ ๓ ให้ผลผลิตปาล์มน้ำมันเฉลี่ย ๒,๙๑ ๒,๙๗ และ ๒,๙๔ ตันต่อไร่ มากกว่าวิธีเกษตรกรร้อยละ ๑๖.๔ ๒๐.๓ และ ๑๒.๙ ตามลำดับ ปาล์มน้ำมันที่อาศัยน้ำธรรมชาติได้แก่น้ำฝนและน้ำใต้ดิน จำนวน ๑๗ แปลง ในปีที่ ๑ ๒ และ ๓ วิธีทดสอบให้ผลผลิตเฉลี่ย ๑,๗๗ ๑,๙๔ และ ๑,๙๖ ตันต่อไร่ มากกว่าวิธีเกษตรกรร้อยละ ๑.๗๖ ๖.๗ และ ๗.๖๔ การยกระดับผลผลิตให้สูงขึ้น ในปีที่ ๓ มีจำนวนแปลงที่วิธีทดสอบให้ผลผลิตให้อุ่นในระดับสูงคิดเป็นร้อยละ ๔๖.๗ และระดับปานกลางร้อยละ ๖.๗ ในขณะที่วิธีเกษตรกรอยู่ที่ร้อยละ ๒๖.๗ และ ๓๖.๗ แสดงให้เห็นว่าการใส่ปุ๋ยตามคำแนะนำหรือตามค่าวิเคราะห์ไปและดิน และการให้น้ำเสริมในช่วงแล้งสามารถยกระดับผลผลิตให้สูงขึ้นได้ ผลการวิจัยนี้สามารถนำไปแนะนำเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์และพื้นที่ที่มีสภาพพื้นที่และภูมิอากาศใกล้เคียงกันได้

ผลงานลำดับที่ ๒

เรื่อง ทดสอบเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปัลมน้ำมันโดยการจัดการน้ำและปั้ยแบบเกษตรกร มีส่วนร่วมในจังหวัดกาฬสินธุ์ ศกลนคร อุดรธานี

ทะเบียนวิจัยเลขที่ ๐๑-๑๒๑-๖๐-๐๑-๐๓-๐๐-๐๒-๖๐

ระยะเวลาดำเนินการ (เดือน ปี พ.ศ. ที่ดำเนินการ) ตุลาคม ๒๕๕๘ - กันยายน ๒๕๖๑
สัดส่วนของผลงาน

รายชื่อ/ตำแหน่ง/สังกัดผู้ขอประเมิน/ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)	สัดส่วนของผลงาน (ร้อยละ)	รับผิดชอบในฐานะ
๑. นายนิมิตร วงศ์สุวรรณ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ กลุ่มวิจัยและพัฒนา ^{ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น}	๗๐	หัวหน้าการทดลอง
๒. นายวีระวัฒน์ ดู่ป้อง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ กลุ่มวิจัยและพัฒนา ^{ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรศกลนคร จังหวัดศกลนคร สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น}	๑๒	ผู้ร่วมการทดลอง
๓. นางสาวสุทธินันท์ ประสารน์สุวรรณ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ กลุ่มวิจัยและพัฒนา ^{ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น}	๑๒	ผู้ร่วมการทดลอง
๔. นางสุพัตรา ชาวคงจักร นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ กลุ่มวิจัยและพัฒนา ^{ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น}	๒	ผู้ร่วมการทดลอง
๕. นางสาวจุฑามาศ ศรีสำราญ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ กลุ่มบริการวิชาการ ^{ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรศกลนคร จังหวัดศกลนคร สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น}	๒	ผู้ร่วมการทดลอง
๖. นายออมฤต วงศ์ศิริ นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ กลุ่มวิจัยและพัฒนา ^{ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น}	๒	ผู้ร่วมการทดลอง

เค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ)

การทดสอบเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันโดยการจัดการน้ำและปั๊บแบบเกษตรกรมีส่วนร่วมในจังหวัดกาฬสินธุ์ ศกลนคร และอุดรธานี ดำเนินการในแปลงปาล์มน้ำมันของเกษตรกรจำนวน ๑๒ แปลง เป็นการทดสอบเบรี่ยบเทียบกัน ๒ กรรมวิธี คือ กรรมวิธีที่ ๑ กรรมวิธีทดสอบให้น้ำตามศักยภาพพื้นที่ อัตรา ๓๐๐ ลิตรต่อตันต่อสัปดาห์และใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ใบ และกรรมวิธีที่ ๒ กรรมวิธีเกษตรกร ไม่ให้น้ำหรือให้น้ำ ๑๐ - ๑๕ วันต่อครั้ง และใส่ปุ๋ยตามที่เกษตรกรปฏิบัติอยู่แล้ว ผลการทดสอบพบว่า ในปี ๒๕๖๐ และ ๒๕๖๑ การเจริญเติบโตด้านจำนวนทางใบเพิ่ม พื้นที่หน้าตัดแกนทางใบ จำนวนใบ ย่อย และพื้นที่ใบ กรรมวิธีทดสอบมากกว่ากรรมวิธีเกษตรกรแต่ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ในขณะที่อัตราส่วนเศษดอก พบว่า ในปี ๒๕๖๐ และ ๒๕๖๑ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ กรรมวิธีทดสอบให้สัดส่วนข้อดอก เพศเมี้ยมากกว่ากรรมวิธีเกษตรกรแต่ไม่แตกต่างทางสถิติ ส่วนผลผลิตปาล์มน้ำมัน พบว่า ในปี ๒๕๖๐ กรรมวิธีทดสอบให้ผลผลิตเฉลี่ยรวม ๑,๘๗๐ กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี มากกว่าวิธีเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง โดยมากกว่าเฉลี่ย ๔๒๐ กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๘๑ ส่วนในปีที่ ๒๕๖๑ ก็เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ กรรมวิธีทดสอบให้ผลผลิตเฉลี่ยรวม ๒,๒๙๖ กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี มากกว่ากรรมวิธีเกษตรกรอย่างมีนัยสำคัญ โดยมากกว่าเฉลี่ย ๓๗๗ กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๙๑ ด้านรายได้และผลตอบแทนพบว่า ในปี ๒๕๖๐ กรรมวิธีทดสอบมีรายได้เฉลี่ยมากกว่ากรรมวิธีเกษตรกร ๑,๙๙๙ บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๑๗ และมีผลตอบแทนเฉลี่ย ๔๑๙ บาทต่อไร่ สูงกว่ากรรมวิธีเกษตรกรที่มีรายได้ต่ำกว่าต้นทุนเฉลี่ย ๑๗๖ บาทต่อไร่ต่อปี และในปี ๒๕๖๑ กรรมวิธีทดสอบมีรายได้เฉลี่ยมากกว่ากรรมวิธีเกษตรกร ๑,๑๙๐ บาทต่อไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๙๔

ผลงานลำดับที่ ๓

เรื่อง ทดสอบเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตถั่วลิสงในสภาพไร่ฤดูฝนและสภาพหลังนาฤดูแล้ง^๑
แหล่งปลูกจังหวัดกาฬสินธุ์

ทะเบียนวิจัยเลขที่ ๖๕-๔๕-๐๓-๖๕-๐๒-๐๒-๖๕

ระยะเวลาดำเนินการ (เดือน ปี พ.ศ. ที่ดำเนินการ) ตุลาคม ๒๕๖๔ - กันยายน ๒๕๖๕
สัดส่วนของผลงาน

รายชื่อ/ตำแหน่ง/สังกัดผู้ขอประเมิน/ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)	สัดส่วนของผลงาน (รอยละ)	รับผิดชอบในฐานะ
๑. นายนิมิตร วงศ์สุวรรณ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ กลุ่มวิจัยและพัฒนา ^๒ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น	๙๐	หัวหน้าการทดลอง
๒. นางสุพัตรา ชาววงศ์จักร์ นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ กลุ่มวิจัยและพัฒนา ^๒ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น	๑๐	ผู้ร่วมการทดลอง

เค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ)

การทดสอบเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตถั่วลิสงในสภาพไร่คุณภาพและสภาพหลังนาถูกดูแลงดีแล้ว ปลูกจังหวัดกาฬสินธุ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบพันธุ์และเทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิตให้เหมาะสมกับแหล่งปลูกถั่วลิสงของพื้นที่ ไม่มีแผนการทดลอง เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มี ๒ กรรมวิธี ประกอบด้วย กรรมวิธีที่ ๑ วิธีทดสอบใช้เทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร และกรรมวิธีที่ ๒ วิธีเกษตรกรเป็นวิธีที่เกษตรกรปฏิบัติอยู่เดิม ในสภาพหลังนาถูกดูแลงดีทำการทดสอบในแปลงเกษตรกรอำเภอภูมิราษฎร์ จำนวน ๑๐ ราย พื้นที่ ๑๐ ไร่ และในสภาพไร่คุณภาพทดสอบในแปลงเกษตรกรอำเภอห้วยเม็ก จำนวน ๑๑ ราย พื้นที่ ๑๑ ไร่ ผลการทดสอบ พบว่า ในสภาพหลังนาถูกดูแลงดีการปลูกถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น ๕ คลุกเม็ดด้วยปุ๋ยชีวภาพไร้โซเดียมก่อนปลูกร่วมกับการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และใส่ยิปซัมในอัตรา ๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ ช่วงออกดอกแรกหรือถั่วลิสงมีอายุ ๓๐ วัน (วิธีทดสอบ) ทำให้ถั่วลิสงมีผลผลิตฝักสดเฉลี่ยต่อไร่เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๗ มีรายได้สุทธิ และค่า BCR เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ และ ๘ ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีเกษตรกรที่ปฏิบัติอยู่เดิม ส่วนในสภาพไร่คุณภาพ การปลูกถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น ๕ ใส่โดโลไมท์ ยัตรา ๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ช่วงเตรียมดิน คลุกเม็ดด้วยปุ๋ยชีวภาพไร้โซเดียมก่อนปลูกร่วมกับการใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และใส่ยิปซัมในอัตรา ๕๐ กิโลกรัมต่อไร่เมื่อถั่วลิสงแห้ง เข้มดอก (วิธีทดสอบ) ทำให้ถั่วลิสงมีผลผลิตฝักสดเฉลี่ยต่อไร่ ผลผลิตฝักแห้งเฉลี่ยต่อไร่ และมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๔ ๑๙ และ ๑๔ ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีเกษตรกรที่ปฏิบัติอยู่เดิม

๒. ข้อเสนอแนวคิด จำนวน ๑ เรื่อง

เรื่อง การใช้ปุ๋ยแบบสมมูลเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลังในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์

๓. ข้อผลงานเผยแพร่ (ถ้ามี)

๑. หนังสือ - การทดสอบเทคโนโลยีการกำจัดวัชพืชแบบสมมูลสำหรับการผลิตมันสำปะหลังในพื้นที่แตกต่างกันจังหวัดกาฬสินธุ์ ในเอกสารประกอบการประชุมวิชาการประจำปี ๒๕๕๘ ระหว่างวันที่ ๒๔-๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ ณ โรงแรมกรีนเนอร์ รีสอร์ท เชาใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา

๒. โปสเทอร์ - การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกพืชไร่หลังนา ในเอกสารประกอบการประชุมวิชาการ สวพ.๓ และ สวพ.๔ “ผลงานวิจัย ขับเคลื่อนนโยบาย สู่เกษตรไทย” ระหว่างวันที่ ๓๐-๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ณ โรงแรมรอยัลพลาคลิฟปีช อำเภอป่าบึง芳 จังหวัดระยอง

๓. หนังสือ - การเพิ่มศักยภาพการผลิตมันสำปะหลังโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมตามสภาพพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ในเอกสารประกอบการประชุมสัมมนาวิชาการ “เหลียวหลัง แลหน้า สู่การพัฒนาเกษตรไทย” ระหว่างวันที่ ๒๙ เมษายน – ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ณ โรงแรมนิว แทรเวลปีช รีสอร์ท หาดเจ้าหลาว อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

๔. โปสเทอร์ - การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อศักยภาพการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ ในเอกสารประกอบการประชุมสัมมนาวิชาการ “เหลียวหลัง แลหน้า สู่การพัฒนาเกษตรไทย” ระหว่างวันที่ ๒๙ เมษายน – ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ณ โรงแรมนิว แทรเวลปีช รีสอร์ท หาดเจ้าหลาว อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี

๕. บทความ – ประโยชน์ของปุ๋ยชีวภาพพืชพืชอิวในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจ ในสาระเกษตรพัฒนา ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๒

๔. ข้อเอกสารวิชาการ (ถ้ามี)

เทคโนโลยีการผลิตถั่วถั่งในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์

แบบการเสนอข้อเสนอแนะคิดการพัฒนาหรือรับปรุงงาน

**ชื่อผู้ขอประเมิน นายนิมิตร วงศ์สุวรรณ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการ (ตำแหน่งเลขที่ ๑๖๔๒)
สังกัด กลุ่มวิจัยและพัฒนา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรภาพสินธุ จังหวัดกาฬสินธุ สำนักวิจัยและพัฒนา
การเกษตร เขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น**

**ขอประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ (ตำแหน่งเลขที่ ๑๖๔๒)
สังกัด กลุ่มวิจัยและพัฒนา ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรภาพสินธุ จังหวัดกาฬสินธุ สำนักวิจัยและพัฒนา
การเกษตร เขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น กรมวิชาการเกษตร**

๑. เรื่อง การใช้ปุ๋ยแบบสมดسانเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลังในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ

๒. หลักการและเหตุผล

จากแนวทางการพัฒนาทางการเกษตร ได้ให้ความสำคัญด้านการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาค การเกษตร ใน การใช้ปุ๋ยจัยต่าง ๆ โดยเฉพาะการจัดการปุ๋ย ซึ่งมีหลายประเภท ได้แก่ ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ และปุ๋ย ชีวภาพ โดยแต่ละประเภทมีคุณสมบัติที่แตกต่างกัน หากมีวิธีการนำมาใช้ร่วมกันแบบสมดسانให้เหมาะสมตาม สภาพพื้นที่ นอกจากจะเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ปุ๋ยแล้ว ยังเป็นการเตรียมความพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง ทางเศรษฐกิจที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างทันท่วงที เช่น ในปัจจุบันที่เกษตรกรได้รับผลกระทบจากสภาวะ ระหว่างรัฐเชียกับบุญครุณ ทำให้เกิดวิกฤติปุ๋ยเคมีราคาแพง ซึ่งส่งผลกระทบต่อการผลิตพืชอย่างมาก โดยเฉพาะ มันสำปะหลังที่จำเป็นต้องใส่ปุ๋ยเคมีเพื่อให้ได้ผลผลิตที่คุ้มค่า ดังนั้น การนำเทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยแบบสมดسان โดยผ่านกระบวนการทดสอบ วิเคราะห์พื้นที่ จะทำให้ทราบวิธีการใช้ปุ๋ยแบบสมดسانที่เหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อ เป็นทางเลือกให้เกษตรกรได้ใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการผลิตมันสำปะหลังของตนเองต่อไป

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

จังหวัดกาฬสินธุ ที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ๒๗๔,๖๘๒ ไร่ และมีผลผลิตเฉลี่ย ๓,๕๓๖ กิโลกรัมต่อไร่ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, ๒๕๖๓) ปัจจุบันปัญหาการผลิตที่สำคัญในพื้นที่ คือ ต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น โดยเฉพาะปุ๋ยเคมีที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกษตรกรที่ปลูกมันสำปะหลัง ในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ เสี่ยงต่อภาระขาดทุน (อภิญญา, ๒๕๕๓) ประกอบกับผลผลิตต่ำ เนื่องจากสภาพพื้นที่ ปลูกส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นดินทราย และดินร่วนปนทราย ที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เกษตรกรปลูกมัน สำปะหลังต่อเนื่องในพื้นที่เดิมเป็นระยะเวลานาน และขาดการปรับปรุงดินที่เหมาะสม ทำให้ผลผลิตลดลง และ ดินเสื่อมโทรมในระยะยาว (ชุมพล และคณะ, ๒๕๕๐) การบริหารจัดการปัจจัยการผลิตให้เกิดประสิทธิภาพ สูงสุดจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องดำเนินการ โดยเฉพาะการใช้ปุ๋ย ที่ผ่านมาเกษตรกรใช้ปุ๋ยในปริมาณตามความเชื่อ ของตน และสูตรที่หาซื้อได้ตามห้องตลาด ซึ่งหากใช้ปุ๋ยในอัตราที่ไม่เหมาะสมอาจเป็นการเพิ่มต้นทุนการผลิตโดย ไม่จำเป็น หรือทำให้ผลผลิตที่ได้ไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน แต่ปัจจุบันเกษตรกรเริ่มมองหาวิธีการลดต้นทุนการใช้ปุ๋ย ที่ทำให้ได้ผลผลิตคุ้มค่าต่อการลงทุนสูงสุดมากขึ้น มีงานวิจัยที่ระบุว่าการใช้ปุ๋ยแบบสมดسانสามารถเพิ่ม ผลผลิตมันสำปะหลังได้ เช่น ภัสษภูมิ คณะ (๒๕๕๗) ใช้ปุ๋ยชีวภาพพีจีพีอาร์-ทรี กับมันสำปะหลังที่ปลูกใน ดินทราย และดินร่วนปนทราย ซึ่งเป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ พบว่า สามารถลดปุ๋ยเคมีในตอร์เจน และ พอสฟอรัสได้ร้อยละ ๒๐ ของอัตราแนะนำตามค่าวิเคราะห์ดิน สุภาพร และคณะ (๒๕๖๐) ที่ทดสอบการใส่ปุ๋ย musiałไก่อัตรา ๔๐๐ กิโลกรัมไว้ หวานรองพื้น ร่วมกับการใส่ปุ๋ยเคมีตามค่าวิเคราะห์ดิน พบว่า สามารถเพิ่มผลผลิต

เอกสารหมายเลข ๕

มันสำปะหลังได้ร้อยละ ๕๘.๕ เมื่อเทียบกับวิธีเกษตรกรในสภาพแวดล้อมเดียวกัน นิมิตร และคณะ (๒๕๖๕) พบร่วมกับ บุญอินทร์ยมูลไก่แก้วบ่อตราช ๕๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ในชุดดินโครงซึ่งหัวดินสินธุ ช่วยลดปุ๋ยเคมีได้ร้อยละ ๕๐ ของอัตราแนะนำ

ซึ่งการจะนำผลงานวิจัยดังกล่าวมาใช้จำเป็นต้องผ่านกระบวนการทดสอบในแปลงเกษตรกรแต่ละสภาพแวดล้อม เพื่อยืนยันว่าสามารถเพิ่มผลผลิตได้จริง หรือนำไปปรับใช้ให้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหา และปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของแต่ละพื้นที่ การใช้ปุ๋ยแบบสมดسانเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ปุ๋ย ลดต้นทุนการผลิตที่มากเกินจำเป็น เพื่อเพิ่มผลผลิตทั้งในด้านปริมาณ และคุณภาพผลผลิตซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาการผลิตมันสำปะหลังที่มีประสิทธิภาพอย่างยั่งยืน และขยายผลสู่ชุมชนอื่นในพื้นที่ต่อไป

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรนำเทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยแบบสมดسانไปใช้ในการผลิตมันสำปะหลังของตนเอง ทำให้สามารถลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลังได้

ขยายผลสู่กลุ่มเกษตรกร ได้แก่ เกษตรกรโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ สมาชิกสหกรณ์ การเกษตร สมาชิกกลุ่มนัน หรือโรงงานแปลงมันสำปะหลัง ให้สามารถนำเทคโนโลยีไปพัฒนาการผลิตในกลุ่มของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

เกษตรกรในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ มีความรู้ ความเข้าใจ และนำเทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยแบบสมดسانไปลดต้นทุน และเพิ่มผลผลิตมันสำปะหลังได้ ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

ได้แก่กลุ่มเกษตรกร และเครือข่ายมันสำปะหลัง ที่มีทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ที่มีความรู้ด้านการใช้ปุ๋ยแบบสมดسان เชื่องโยงกันภายในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์

(ลงชื่อ) ..... ๙๖/.....

(นายนิมิตร วงศ์สุวรรณ)

ผู้ขอประเมิน

(วันที่) ..... ๒๘ ก.พ. ๒๕๖๖ .....